שאני בית הכסא דמאים: איז שם שאילת שלום

מסייע ליה לרב המנונא משמיה דעולא דאמר

אסור לאדם שיתן שלום לחבירו בבית המרחץ

משום שנאמר יויקרא לו ה' שלום אלא מעתה

הימנותא נמי אסור למימר בבית הכסא דכתי'

בהאל הנאמן וכ"ת ה"נ והאמר רבא בר מחסיא

אמר רב חמא בר גוריא אמר רב "שרי למימר

הימנותא בבית הכסא התם שם גופיה לא

איקרי הכי דמתרגמינן אלהא מהימנא הכא

שם גופיה איקרי שלום דכתיב ויקרא לו ה'

ו) ב"ז שם, ד) [ל"ל ברבין, ב) ג"ז שם, ד) [ל"ל ברבין, ס) מגילה טו:, ו) ס"א א"ר ילחק ישיבתה של לוער נ"א

שנה, ז) עי' רש"י חולין מד: ד"ה רב חסדא ומה

שרשמתי שם, ה) [ל"ל וכר"י בן בתירה. מצור דבש],,

בן בתירה. מלור דבש],, בן בתירה. מלור דבש],, ע) [ברכות כב.], י) גירסת רש"ל משנולד ילחק

והשאר נמחק וועי׳ בשל״ה דף

קסא. במלה שמורה ד"ה ברוך שומר וכו' ביאור יפה בדברי

מוס׳ הללו] ועי׳ מהרש״א,

תורה אור השלם

ו וַיּכָן שָׁם גִּדְעוֹן מִזְבַּחַ לִּיְיָ וַיִּקְרָא לוֹ יִיְ שָׁלוֹם עֵד הַיּוֹם הַזָּה עוֹדָנוּ בְּעָפְרָת אֲבִי

הְּעַּוְרִי: שופטים ו ה. הָעַוְרִי: שופטים ו ה. בַּ וְּדְרָעָהָ בִּי יְיָ אֱלֹהָיךְ הוּא הָאֱלֹהִים הָאַל הַנְּאֱמָן שׁמֵּר ברנת וְהַחֶּסֶד לְאַהְבִּיוּ ברנת בהַחָּסֶד לְאַהְבִּיוּ

דברים ז ט ז וְאַתְּה דַּבֵּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאַל לָאמור אַך אֶת שַׁבְּחֹתֵי הַשְׁמורוּ בִּי אות הַוֹא בִּינִי וּבִינִיכֶם

לדרתיכם לְדעת כִּי אֲנִי יִי

ְּלְּצָוְיְשְׁבֶּב. שבּמוּזי אַיּגָּר 4 וְיָהִי בְּרֶדָת מֹשָׁה מַהָּר סִינִי וּשְׁנִי לְחֹת הָעָדָת בְּיַד משָׁה בְּרַדְתּוֹ מֵן הָהָר וּמשֶׁה לֹא יְדַע בִּי קָרַן עור

שמות דוכט 5 הְנֵּה נָא הָעִיר הַוֹּאת קרבָה לָנוּס שָׁמָּה וְהִוּא מִצְעָר אִמָּלְטָה נָּא שָׁמָּה

הַלא מצער הוא ותחי בראשית יט כ

פַנִיו בַּדַבָּרוֹ אַתּוֹ:

. נפשי:

מקדשכם:

דברים ז ט

שמות לא יג

שמות לד כט

ָּוְאֶצְרוִים וְיִאֵּל וַיֶּגְּאֶנְ הַבְּּרִית וְהַחֶּסֶד כְּ וּלְשׁמְרֵי מִצְוֹתָיו

בו א מיי׳ פ״ג מהל׳ ה״ם

פה סעיף ב: סד ב מיי פ"ו מהלי נחלות הלכה יג סמג עשין לו טור ח"מ סי רחד:

מוסף רש"י לדעת כי אני

מקדשכם. רישיה דקרא אך את שנתותי תשתרו, ומאי לדעת, רולה אני שתודיעם מה מתנה חשובה אני מבקש . ליתן להם (ביצה מז.). צרי צריך להודיע לאמו. לעשות לו לוחדיע לאמו. נעשות נו אות וסימן, שאם יאכלנו קודם שיודיע לאמו מראה את האות ותשאלנו מי עשה לך כך מהיכו בא עליו דבר זה מחח. ומשה לא ידע. אלמא נתו ומשה לא ידע. מכמח נמן לו הקב"ה קרון עור פנים ולח הדיעו (שם). דעבידא לאגלויי. כגון קרון עור פנים דמשה, שהודיעוהו פנים דמשה, שהודיעוהו הרואין לא לריך הנומן להודיעו (שם). שישיבתה קרובה. נמיישנה מקרוצ לפיכך לא נמתלאה סאתה עליין (בראשית יט כ).

מוסף תוספות

א. נתוס' הרא"ש כתוכ: ה' שלום. ב. ודאי מתרגמינן . דעבד ליה שלים מום' ההפיכה שנה אחת קודם שנולד יצחק צא מהם שנולד יצחק צא מהם ששה ועשרים שנה למפרע של שלוה נמצא שבן ע"ג שנה היה במלחמת המלכים. מוס' ברכות ז:

רב נסים גאוו

רב חסדא הוה נקט מתנתא דב יוסו א יוחד בקט מונותא דתורא בידית. רב חסדא כהן הוה ותמצא במסכת ברכות בפרק כיצד מברכין (דף מד) אמר ר' יצחק עיר אחת היתה בארץ ישראל וגופנא שמה והיו בה שמונים זוגים אחים כהנים ונשואים) לשמנים זוגות אשכחו אלא תרתי בנתיה דרב חסדא כו', ואע"ג דאינהי כהנתא אינהו לא

שאני בית הכסא דנפיש זוהמא. מימה נקוף פ"ק דנדרים שאני בים הכסא דמאים. ושם מגונה עליו מש"ה מקפקא לן (דף ז.) גרס בעי רבינא הזמינו לבית הכסא והזמינו לבית המרחץ מהו אלמא במרחץ נמי מיבעי ליה ויש שמוחקין אותו שם

> מאי לאו כי היכי דלא איפשיטא ליה מבית הכסא ה"ג לא איפשיטא ליה מבית המרחן ומשני שאני בית הכסא דנפיש זוהמיה להכי לא איפשיטא ליה אבל מרחן בתר דבעיא הדר פשטא א"נ הזמינו לבית המרחץ אינו מדברי רבינא אלא הש"ם הוא למסיק שאינו רולה לחלק וכן יש בכתה מקומות: דמתרגמינן אלהא מהימנא. מימה אדשלום נמי

> מתרגמינן דעבד ליה שלום וי״ל דהתםב קראו שלום על שם שהוא עושה שלום דאי לא קראו שלום אלא בעי למימר ה׳ שלום ה׳ העושה לו שלום ה״כ ה"ל למימר ה' שלומו:

> הנותן מתנה לחברו צריך להודיעו. ודוקה במתנה שנותו לו ע"י אהבה שאין המקבל מתבייש אבל הנותן לדקה שהמקבל מתבייש מתן בסתר יכפה אף (משלי כא): יהבה ניהליה. דמותרת לזרים כפירוש הקונטרס והכי

> מוכח בפרק הזרוע (חולין קלב.) והא דאמר בפ"ב דכתובות (דף כה.) חזקה לכהונה חילות מתנות כגון שמעיד לו דבתורת כהונה יהבה ניהליה:

ה"ג נתגלגל הדבר וירדו אבותינו למצרים. ואע"ג דבלאו הכי נגזר דכתיב (בראשית טו) ועבדום וענו אותם שמא לא היה נגזר עליהם עינוי כ״כ אלא ע״י זה שהרי ארבע מאות שנה התחילו י קודם שנולד יצחק ל׳ שנים: ושל סדום נ"ב שבה. כמו שמוכיח בקונ׳ שהיה אברהם בן מ״ח שנה כשנבנית סדום ושלותה כ"ו שנים משמע שהיה אברהם בן ע"ג כשהרג את המלכים ג ובסדר עולם משמע שהיה בן ע"ה שנה כשהכה את המלכים דקאמר התם אברהם אבינו כשנדבר עמו בין הבתרים בן ע' שנה היה שנאמר ויהי מקן שלשים שנה וגו' וחזר לחרן ושהה שם ה׳ שנים שנאמר ואברם בן חמש שנים ושבעים שנה בנחתו מחרן וגו׳ ואותה שנה שינא מחרן שנת רעב היתה ירד למלרים ושהה שם ג' חדשים בא וישב לו באלוני ממרא היא שנה שכבש את המלכים ולפ"ו לא היתה שלותה אלא כ"ד ולריך לומר שהיתה בשלוה ב׳ שנים בתחלה־:

שישיבתה קרובה שמתוך שישיבתה קרובה לאו האים עונותיה מועמין שנאמר זהנה גא העיר הזאת קרובה לנום שמה והיא מצער מאי קרובה אילימא קרובה דמיקרבא וזומא והא קא חזו לה אלא מתוך שישיבתה קרובה עונותיה מוצערין א"ר יאבין מאי קרא דכתיב יאמלטה נא שמה נ"א בגימטריא נ' וחד הוי ושל סדום נ' וב' ושלותה

שלום: ואמר רבא בר מחסיא אמר רב חמא בַר גוריא אמר רב הנותן מתנה לחבירו צריך להודיעו שנאמר ילדעת כי אני ה' מקדשכם סתניא נמי הכי לדעת כי אני ה' מקדשכם ⁴ א"ל הקב"ה למשה מתנה מובה יש לי בבית גנזי ושבת שמה ואני מבקש ליתנה לישראל לך והודיעם מכאן ארשב"ג הנותן פת לתינוק צריך להודיע לאמו מאי עביד ליה אמר אביי שאיף ליה משחא ומלי ליה כוחלא והאידנא סשאיף דחיישי' לכשפים מאי אמר רב פפא שאיף לי' מאותו המין איני יוהאמר רב חמא יו(בר) חנינא הנותן מתנה לחבירו א"צ להודיעו שנאמר יומשה לא ידע כי קרן עור פניו בדברו אתו לא קשיא הא במילתא דעבידא לאגלויי הא במילתא דלא עבידא לאגלויי והא שבת דעבידא לגלויי מתן שכרה לא עביד לגלויי רב חסרא הוה נקיט בידיה תרתי מתנתא דתורא אמר כל מאן דאתי ואמר לי שמעתתא חדתא משמיה דרב יהיבנא ליה ניהליה א"ל רבא בר מחסיא הכי אמר רב הנותן מתנה לחבירו צריך להודיעו שנאמר לדעת כי אני ה' מקדשכם יהבה ניהליה אמר חביבין עלך שמעתתא דרב כולי האי א"ל אין א"ל היינו דאמר רב מילתא אלבישייהו יקירא א"ל אמר רב הכי בתרייתא עדיפא לי מקמייתא ואי הוה נקיטנא אחריתי יהיבנא לך: יואמר רבא בר מחסיא אמר רב חמא בר גוריא אמר רב ילעולם אל ישנה אדם בנו בין הבנים שבשביל משקל שני סלעים מילת שנתן יעקב ליוסף יותר משאר בניו נתקנאו בו אחיו ונתגלגל הדבר וירדו אבותינו למצרים:

אמונה בבית הכסא: לריך להודיעו. מתן פלוני אתן לך וזהו דרך מן הספרים משום הך דהכא ומיהו יש לקיים שם הגיר' והכא ה"פ כבוד דשמא יתבייש לקבלה ומתוך כך מתרלין בדברים ואינו בוש בדבר וכן אם נתנה בביתו שלא מידיעתו לריך להודיעו שמידו באה לו שמתוך כך יהא אוהבו: לדעת כי אני ה' וגו'. להודיעם אני בא שאני רוצה לקדשם: שייף ליה משחת. ישפשפנו בשמן בין עיניו דבר הנרחה שתשחלנו חמו מי עשה כן ויחמר לה התינוק פלוני עשה וגם פת נתן לי: ומלי ליה כוחלה. נותן כחול סביב עינו וכן לשונו בתלמוד: לכשפים. שתחשדנו שכשפו: לאגלויי. מי נתנו לו: מתן שכרה כו'. והוא הודיעם וע"י משהן בעל פה מה שכרה: רב חסדת. כהן הוה י כדחמרינן (ברכות פ"ו דף מד.) גבי עיר אחת היתה בא"י ובה שמונים זוגות אחים כהנים הנשוחים שמונים זוגות חחיות כהנות ובדקו מסורא עד נהרדעא ולא אשכחו אלא תרתי בנתיה דרב חסדא דהוו נסיבי לרמי בר חמא ולמר עוהבא בר חמא: הוה נקיט חרתי מסנתא דמורא. זוג של זרוע לחיים וקיבה שנתנו לו ורשחי להחכילן לישרחל. ואע"ג דרב חסדא בח"ל הוה לא ילפינן מהכא דמתנות נוהגות בזמן הזה דהאידנה נהוג עלמה כתלתה סבי (ברכות דף כב.) כרבי יאשיה בכלאים וכרבי יהודהי בטבילת בעלי קריין לת"ת וכרבי אלעאי בראשית הגז שהיה אומר אינו נוהג אלא בארך וכן מתנות בימי רב חסדא אכתי לא

נהוג כר׳ אלעאי ובימי ר״נ בר יצחהש

נהוג כוותיה בראשית הגז ולא במתנות

והשתא הא חזינא דנהוג אף במתנות

וכי היכי (ה) דאחזו במנהג בראשית הגז

בימי ר"כ ולא מחינא בהו ונהגנא

כולא כוותיה השתא דנהוג אף

במתנות לא משנינן מנהגא: חדתא.

חדשה שלא שמעתיה: מילחא אלבישייהו

יהירא. מעיל דמיו יהרים למי שרגיל

ללובשו. כלומר לפי שאתה תלמידו של

רב ורגיל בשמועותיו אתה מחזר

אחריהם: משקל ב' סלעים. לאו

דוקא נקט. בתלמידי רבינו ילחק הלוי

מנאתי כתונת פסים סביב פס ידו

נתו מילת ולא כל הכתונת: שישיבתה

קרובה. שנתיישבו בה מקרוב

כלומר עיר חדשה: דמקרבא. לנום

שם: ווועת. ולח לריכין חתם

להקפיד על קיומה: הא קא חזו לה.

למה ליה למימר להו: שישיבתה קרובה. שנה אחת קדמה לה סדום

כדתפרש של סדום חמשים ושתים

דע"כ בוני מגדל בארץ שנער היו

ולא היה ישוב בעולם אלא באותה

בקעה כדכתיב (בראשית יא) ויהי כל

בהומנתו: ויקרא לו. גדעון להקב"ה ה' שלום: הימנוסא. להוכיר

הגהות הב"ח

(**הֹ**) רש"י ד"ה הוה נהט וכו' וכי היכי דאחזוק במנהג בראשית הגו:

רבינו חננאל

אמר רב המנונא אסור ליתז שהשם גופיה איקרי שלום, שנאמר ויקרא לו ה' שלום, אבל לומר נאמן בבית הכסא אבל לומר נאמן בבית הכסא מותר שאינו שם שנאמר האל הנאמן ומתרגמינן אלהא מהימנא. אמר רב הנותן מתנה לחבירו צריך להודיעו, שנאמר לדעת כי אני ה' מקדשכם. והני . מילי במילתא דלא עבידא לאיתגלויי, אבל במילתא רעבידא לאיתגלויי לא, שנאמר ומשה לא ידע כי קרן עור פניו. אמר רב לעולם אל ישנה אדם בנו אחד משאר בניו, שהרי בשביל ב' סלעים מילת שהוסיף יעקב אבינו ליוסף נתקנאו בו אחיו ונתגלגל הדבר וירדו אבותינו למצרים. אמר רב לעולם יחזר אדם וישב בעיר שישיבתה קרובה [שמתוך שישיבתה . קרובה] עונותיה מועטין. . א״ר חנן מאי קרא, שנאמר , מצער נפשי, כלומר מצער עתה בשי, ביונה נוצעו עתה בקרוב נתיישבה. א"ר יצחק ישיבת צוער נ"א שנה היתה שנאמר אמלטה נא שמה וא רוימטריא הכי שיבתה של סדום נ״ב שנה ' הוה שהיתה מוקדמת לצוער שנה ושלותה כ״ו דכתיב

הארץ שפה אחת וגו' ויהי בנסעם מקדם ומשם נפולו למקומות אחרים כשנתפלגו ובנו להם עיירות ומשנתפלגו עד שחרבה סדום אינו אלא חמשים ושתים שנה שהרי בסוף ימי פלג נתפלגו הארצות כדתניא בסדר עולם אמר רבי יוסי נביא גדול היה עבר שקרא בנו פלג כי בימיו נפלגה הארץ נשם יו ואם תאמר בחחלת ימיו והלא יקטן אחיו קטן ממנו והוליד משפחות ונתפלגו ואם תאמר באמצע ימיו לא בא הכתוב לסתום אלא לפרש נתן לך סימן ולא חדע באיזו משנותיו אלא בסוף ימיו לא וחשוב שנותיו של פלג ונמלא שנה שמת בה היא שנת מ"ח לאברהם וכשחרב סדום שנת 5"ע לאברהם שהרי בו ביום נתבשרה שרה ולשנה אחרת ילדה ואברהם בן מאת שנה וגו' (שם פא): **ושלוחה**. האמורה בה גאון שבעת לחם ושלות השקט היה לה וגו' (יחוקאל מו) וכתיב לתיב לא ידעו עיט לא הדריכוהו וגו' (איוב כת): עשרים

ואמר רבא בר מחסיא אמר רב חמא בר

גוריא אמר רב לעולם יחזר אדם וישב בעיר